

Ukacko.cz 16.7.2008

UK změnila názor: začne používat program proti plagiátorům

16. 7. 2008 | Autor: [Marianna Zapotilová](#) | Rubrika: [Hlavní článek](#)

I přes počáteční váhání bude UK zřejmě přeci jen odhalovat opsané diplomové práce pomocí speciálního počítačového programu. Už od října chce totiž přistoupit k systému Theses, který vyvinuli experti Masarykovy univerzity. Systém už v Česku používají desítky škol.

Asi dlouho bychom hledali někoho, kdo se na základní či střední škole nikdy aspoň koutkem oka nepodíval sousedovi do písemky. Na vysoké škole je už ale opisování trochu jiná kategorie. Ne že by se ze studentů vstupem na univerzitní půdu staly okamžitě nevinné lilie, ale větší pozor už si dá raději každý. Tady už nehrozí pětka nebo poznámka do žákovské knížky, ale při opakovaném podvádění u zkoušek klidně i vyhazov ze školy. A co teprve, když se někdo rozhodne, že si notně vypomůže i při zpracování bakalářské nebo diplomové práce...

Zavedení systému Theses má odhalit a odradit studenty od plagiátorství

Ilustrační foto: [Tomáš Vilím](#)

„Opisovalo se vždycky a vždycky bude,“ souhlasí Petr Balla z IMS, student a člen disciplinární komise na Fakultě sociálních věd. Ta je složena z pěti studentů a pěti pedagogů, kteří se obvykle sejdou v říjnu a v únoru a řeší případy plagiátorství. „S internetem se sice rozšířily možnosti studentů, ale zároveň se i pedagogům daří snadněji plagiáty odhalovat. Nicméně opisující jsou

vždy o krok napřed,“ dodává. A nejedná se rozhodně jen o závěrečné práce. Vždyť co je jednodušší než starý známý hmat CTRL+C, CTRL+V a referát je „napsaný“ jedna dvě.

Software jako kontrolka i pomocník

Už před časem rozjela Masarykova univerzita v Brně elektronický systém Theses.cz. Ten v pracích, které jsou do něj vloženy, umí odhalit opsané pasáže, a to samozřejmě i napříč všech vysokých škol, které do se projektu účastní. Zároveň slouží jako databáze závěrečných prací pro veřejnost.

K Masarykově univerzitě se připojilo ještě několik dalších vysokých škol, například VŠE, ale i třeba soukromá Vysoká škola finanční a správní. Zájem projevily i univerzity na Slovensku. Systém v současné době vyhledává v asi 1,1 milionu dokumentů, který zahrnuje i jiné než závěrečné práce.

Univerzita Karlova se ale zatím na systému Theses.cz nepodílí. „Když UK v loňském roce obdržela od Masarykovy univerzity nabídku na připojení k projektu, posoudili jsme ji z technických hledisek, podle nichž by se dalo s jistými potížemi do systému připojit. Z právního hlediska jsme však viděli problém v autorském zákonu a dále v předávání prací mimo UK,“ tvrdí mluvčí Univerzity Václav Hájek. Studenti by podle něj s vložením svých prací do systému a jejich následným porovnáváním museli výslovně souhlasit.

Prorektor UK pro studijní záležitosti Jan Bednář navíc v opisování tak obrovský problém nevidí. „Plagiátorství v souvislosti s kvalifikačními pracemi studentů bylo na UK dosud zjištěno jen ve velmi malém rozsahu a případy, kdy k němu prokazatelně dojde, jsou řešeny vyloučením ze studia,“ říká prorektor.

To potvrzuje i Petr Balla z disciplinární komise Fakulty sociálních věd. Opisování ve vysokoškolských pracích považuje za významný podvod a porušení autorského zákona. Zároveň ale dodává: „Za uplynulý letní semestr jsme řešili pouze jeden případ, v únoru pak tři. Je to samozřejmě jen špička ledovce. Některá ‘méně závažná’ opisování se řeší v rámci institutu a k disciplinární komisi ani nedoputují.“

Kontrola možná bude, ale ne všude

UK ale systém zcela neodmítá. „V minulém týdnu UK obdržela od Masarykovy univerzity nový podnět, který obsahuje mnohá upřesnění a popis toho, kam se systém vyvinul. Nejpozději během jednoho měsíce UK projekt znovu prozkoumá, poradí se s fakultami a dá brněnské univerzitě vědět,“ říká Hájek.

Na druhou stranu ale zatím zdaleka ne všechny fakulty se softwarem počítají. Už když Masarykova univerzita nabídla UK účast na systému Theses.cz poprvé, postavila se většina fakult k jeho využití odmítavě. „S použitím serveru nepočítáme, za klíčovou považujeme úlohu vedoucích diplomových prací a oponentů,“ vyjádřil se děkan Právnické fakulty Aleš Gerloch.

Ven ze školy a zase zpátky

Těžko říct, jestli má software opravdu jen pozitiva. Je sice důležité, aby každý napsal svou bakalářku nebo diplomku sám, ale otázkou je, kde se nachází hranice mezi inspirací a prostým opsáním. Ostatně jak říká Petr Balla, jsou příjemnější aktivity než pečlivé zkoumání závěrečných prací. „Podněty disciplinární komisi dávají vyučující, vyznají se v tématu a o plagiátu hlavně svědčí nevyrovnaný text. Stačí zadat pasáže do Googlu. Někteří umí i další 'triky', jak opisovače odhalit, ale každý vám potvrdí, že je to často pod jejich úroveň.“

A co vlastně podvodníka následně čeká? Seznam hříšníků je vyvěšen na úřední desce fakulty, někdy je jejich případ [uveřejněn ve studentském časopise](#) – takže jakési veřejné pranýřování, které má odradit ostatní a potrestat autora inkriminované práce. Komise rozhodne, jak je přestupek závažný, podle toho je pak student napomenut, vyloučen podmíněčně nebo nepodmínečně. Nic ovšem nebrání tomu, aby si znovu podal přihlášku a byl přijat na stejnou školu. Tato možnost je lákavá zejména tehdy, pokud má student možnost nechat si uznat velkou část předmětů z předešlého studia.

URL | <http://www.ukacko.cz/uk-zmenila-nazor-zacne-pouzivat-program-proti-plagiatorum>